Dodatek tygodniowy

przy Gazecie Lwowskiej.

Nro. 7. Dnia 16. Lutego 1856.

Zakład emerytury

dla aktorów sceny polskiej

uprzywilejowanego ces. król. lwowskiego teatru hrabiego Skarbka.

(Dokończenie. Obacz Nr. 5 i 6 Dodatku tygodniowego.)

Statuta

Zakładu emerytury utworzonego dla aktorów polskich uprzywilejowanego ces. król. lwowskiego teatru hrabiego Skarbka, potwierdzone wysokiego c. k. Namiestnictwa postanowieniem z dnia 20. grudnia 1854 do liczby 962.

§. 1.

Celem Zakładu emerytury niniejszem utworzonego jest: wspieranie tych członków c. k. uprzywilejowanego lwowskiego teatru hrabiego Skarbka, którzy przez wymierzony przeciąg czasu przy scenie polskiej obowiązki swoje gorliwie pełnić będą i do rzeczonego Zakładu, uczyniwszy zadość przepisanym w tym względzie warunkom, jako uczestnicy przyjętymi zostaną; — dalszą zaś i ostateczna tego Zakładu dążnością: podniesienie sceny polskiej pod względem sztuki, — a to zachęceniem jej członków do oddawania się całkowicie swemu Zawodowi przez zabezpieczenie im stosownych pensyi, na przypadek, gdyby bez własnej winy do dalszego pełnienia obowiązków przy scenie polskiej, niezdolnemi się stali.

§. 2.

Główny fundusz emerytury utworzonym będzie z rocznego dochodu 4000 złr. m. k., mającego wpływać ku temu celowi przez przeciąg lat dziesięciu, to jest: od 28. marca 1845 do tegoż samego dnia 1855, którą to roczną sumę 4000 złr. m. k., Stany Galicyjskie Jw. Stanisławowi hr. Skarbkowi, a później każdoczesnemu kuratorowi Zakładu Drohowyzkiego, jako przedsiębiercy teatru z funduszu domestykalnego, zacząwszy od 28. marca 1845 przez cały przeciąg przywileju teatralnego, płacić będą; a to w skutek uchwały zgromadzenia Stanów Galicyjskich z roku 1844, potwierdzonej przez Najjaśniejszego Pana na dniu 11. marca 1845. — Główny ten fundusz powiększonym zostanie kapitalizowaniem prowizyi przez powyżej oznaczone dziesięć lat płynąć mającej. W ciągu tego czasu zawiadywać nim będzie Wydział Stanowy, stosownie do kontraktu z dnia 14. listopada 1845 r. zawartego; zaś po upływie tych dziesięciu lat przejdzie rzeczony fundusz wraz z prowizyą na rzecz Zakładu drohowyzkiego ubogich i sierot, jako przedsiębiercy teatru, poczem takowy corocznie dalej powiększać się będzie w sposób w §§. 5 i 6 oznaczony.

§. 3.

Aby zaś główny ten fundusz Zakładu stosownie do jego przeznaczenia utrzymać, jakoteż ile możności powiększyć, utworzonym będzie fundusz dosiłkowy (rezerwowy) a to z następujących źródeł:

a) Z zasiłków, które uczestnicy Zakładu emerytury w miarę dochodów swoich płacić mają (§. 31) wraz z prowizyami od tychże zasiłków (§. 8);

b) Z czwartego procentu, który pobierającym rocznie pensye z Zakładu od tejże odciągnionym bedzie, wraz z prowizyami od tegoż procentu (§. 8);

c) Z czwartego procentu, który odtrąconym będzie dla funduszu emerytury od honoraryów cudzym artystom za przedstawienia gościnne, lub inne produkcye na tutejszej scenie polskiej wymierzonych, również od tantiemów dochodu, jako i przychodu przedstawień na korzyść członków sceny dawanych (benefisów) z tegoż prowizyami (§. 8); nakoniec

d) Z prowizyi które po upływie dziesięcioletniego w §. 2 rzeczonego czasu od głównego funduszu płynąć będą.

§. 4.

Fundusz główny pod żadnym warunkiem naruszony być niemoże.

§. 5.

Fundusz dosiłkowy przeznaczony jest na opłacenie pensyonistów Zakładu i na pokrycie wydatków administracyi, w czem jednak tę zasadę zachować należy, ażeby połowa rocznego dochodu tego funduszu na opłatę pensyi obróconą była; druga zaś połowa ma wpłynąć przy końcu każdego roku do powiększyć się tym sposobem mającego głównego funduszu. W tym tylko przypadku, gdyby rzeczona połowa funduszu dosiłkowego na rocznie wypłacać się mające pensye niewystarczała, może także połowa drugiej połowy, czyli $3/4$ tego funduszu na pensye być obróconą.

§. 6.

Gdyby zaś w którymkolwiek roku pobrane w ciągu tegoż wpływy funduszu dosiłkowego, przez opłatę pensyi i wydatki administracyi niezostały wyczerpane, na ten czas pozostała reszta wpłynąć ma przy końcu roku do powiększyć się tym sposobem mającego funduszu głównego. Ażeby zaś administracya Zakładu emerytury z początkiem nowego roku niebyła pozbawioną potrzebnego funduszu na bieżące wydatki, tedy wolno jej będzie z przewyżki według powyższego ustępu do funduszu głównego wpłynąć mającej, a gdyby takowej niebyło, z owej części funduszu dosiłkowego, która w myśl §. 5. do pomnożenia funduszu głównego jest przeznaczoną, tymczasowo taką kwotę zatrzymać, jaka wedle zbliżonego obliczenia do pokrycia bieżących wypłat, nim takowe z nowych dochodów będą mogły być zastąpione, potrzebną się okaże.

§. 7.

Po upływie czasu, na który Stanisławowi hr. Skarbkowi, a następnie Zakładowi ubogich i sierot w Drohowyżu przywilej teatralny służyć ma, fundusz emerytury tak główny, jakoteż dosiłkowy Wydziałowi Stanowemu tym celem do kasy funduszu domestykalnego oddanym będzie, aby z niego pensye aktorów polskich już nadane i nadanemi być mające na dal płacone były.

Gdyby zaś po skończonym teraźniejszym pięćdziesięcioletnym przywileju teatralnym polska scena we Lwowie z jakiej bądź przyczyny ustać miała, w tym nieprzewidzianym i nieprzypuszczanym na teraz wypadku, cały fundusz tak główny jako i dosiłkowy pozostanie pod zarządem Zakładu ubogich i sierot w Drohowyżu. Z dochodów rzeczonych funduszów przedewszystkiem mają być wypłacane pensye zasłużonym aktorom pokąd żyją, niemniej wkłady tych aktorów, którzy do emerytury niebędą jeszcze mieli prawa, resztę zaś dochodów, po odciągnieniu tych wydatków i kosztów administracyi, Zakład ubogich i sierot w Drohowyżu na własny swój użytek obracać tak długo mocen będzie, dopóki scena polska w sposób trwały znowu niepowstanie, na ten czas bowiem Wydział Stanowy, lub też władza takowy zastępująca, obejmie od dyrekcyi Zakładu ubogich i sierót zarząd funduszu emerytalnego, w celu utworzenia emerytury dla aktorów polskich. Objęcie zarządu tegoż ze strony Wydziału Stanów, równie w tym razie nastąpi, jeżeli w przeciągu lat sześciu po rozwiązaniu chwilowem sceny polskiej istniejącej, drugie towarzystwo sceniczne (rozumie się polskie) w miejsce jej w sposób trwały nienastąpi. Gdyby zaś Zakład drohowyzki kiedykolwiek zniesionym był, a scena polska równie nie istniała, natenczas fundusz emerytalny po ustaniu dożywotnich pensyi członkom byłej sceny polskiej przyznanych, przejdzie na własność Stanów, którego na użyteczne cele obrócić będą mocne.

§. 8.

Główny fundusz emerytury ma być obrócony na zakupienie listów zastawnych, i tylko mniejsze kwoty tego funduszu niewystarczające na zakupienie listu zastawnego, jako też cały fundusz dosiłkowy we lwowskiej kasie oszczędności ulokowanemi być mają.

Rachunki tak funduszu głównego, jakoteż dosiłkowego i księgi tychże funduszów w ten sposób oddzielnie prowadzone będą, iż ewidencya stanu każdego z nich żadnej niepodpadnie trudności.

§. 9.

Zarząd głównego funduszu, skoro tenże przez Wydział Stanowy przedsiębierstwa teatru Stanisława hr. Skarbka po dziesięciu

latach na uformowanie tego funduszu przeznaczonych, oddanym zostanie, jakoteż zarząd funduszu dosiłkowego, należyć będzie do rzeczonego przedsiębierstwa teatru Stanisława hr. Skarbka, to jest do Zakładu ubogich i sierot w Drohowyżu, którego założyciel lub kurator przełożonemi Zakładu emerytury będą.

§. 10.

Kontrola zarządu funduszów emerytury będzie należyć do Wydziału Stanów galicyjskich, lub też do tego urzędu, albo tej władzy, która czynności dziś Wydziałowi Stanowemu poruczone wykonywać będzie.

§. 11.

W skutek tego będzie mieć prawo Wydział Stanowy każdego czasu przeglądnąć księgi i akta emerytury, jakoteż szkontrować kasę, oprócz tego obowiązanem będzie przedsiębierstwo teatru zarządzające emeryturą, przekładać co kwartał Wydziałowi Stanów rachunek z funduszów tej emerytury.

§. 12.

Kasa funduszów emerytury ma być we Lwowie w gmachu teatralnym Stanisława hr. Skarbka umieszczoną. Za jej pewność odpowiada Zakład ubogich i sierot w Drohowyżu, hypoteką na wymienionym gmachu osobnym kontraktem zapisaną.

§. 13.

Administracya Zakładu drohowyzkiego ubogich i sierot wydawać będzie jako zarząd Zakładu emerytury, wszystkie w sprawach tej emerytury potrzebne postanowienia, którym członkowie emerytury bezwarunkowo poddać się mają, z tem tylko zastrzeżeniem, iż postanowienia względem nadania, zmniejszenia, lub odebrania pensyi przez Wydział Stanowy zatwierdzonemi być muszą. Wolno wszakże będzie Wydziałowi Stanowemu postanowienia rzeczonej administracyi potwierdzenie odmówić; i przy wyłożeniu powodów tego odmówienia, starać się nakłonić administracyę do odmiany onegoż. Gdyby mimo to administracya do zdania Wydziału Stanowego przystąpić niechciała, postanowienia Wydziału Stanowego mieć będą ostateczną moc obowiązującą. Przeciwko dekretom administracyi przez Wydział Stanowy zatwierdzonym, niemogą być wniesione skargi ani do sądów ani też do władz politycznych.

§. 14.

Bieżącemi sprawami Zakładu to jest: rachunkami, poborami i wypłatami trudnić się będzie osobny, przez przełożonego Zakładu mianowany oficyalista, którego czynności oraz płaca i wynagrodzenie ryczałtowe wydatków kancelaryjnych przez osobną instrukcyę, której zatwierdzenie Wydział Stanowy sobie zastrzega, określone będą.

§. 15.

Do obrony spraw Zakładu, jakoteż w celu rewizyi dokumentów, mianowanym będzie przez przełożonego instytutu zastępca prawny, skoro fundusz główny i dosiłkowy Zakładowi ubogich i sierot w zarząd oddanym będzie.

§. 16.

Przedsiębierca teatru polskiego hr. Skarbek obowiązanym będzie pod własną odpowiedzialnością donieść pisemnie oficyaliście Zakładu, a to z końcem każdego miesiąca, o każdem przyjęciu do sceny polskiej, jakiego bądź aktora, aktorki, suflera lub reżysera, o każdej zmianie już istniejących z niemi kontraktów jakoteż o odejściu którego z nich. Ma także dołączyć do tego doniesienia kontrakt z wyż wspomnionemi członkami zawarty, który przez oficyalistę Zakładu w książkę kontraktów wpisanym zostanie. Doniesienie przyjęcia, odmiany i odejścia w metrykach Zakładu zanotowane będą.

§. 17.

Przedsiębierca teatru polskiego hr. Skarbek będzie także obowiązanym, wyrazić w nadmienionym kontrakcie z wszelką dokładnością oprócz stałej gaży osób przyjętych, także przyrzeczone przedstawienia na ich korzyść (benefisy), czynsz danego im wolnego pomieszkania, jakoteż honoraryum od przedstawienia płacone (Spielhonorar).

§. 18.

Będzie także obowiązkiem przedsiębiercy teatru polskiego z końcem każdego miesiąca wręczyć oficyaliście Zakładu dokładny wykaz zapłaconych w tym miesiącu gaż i honoraryów, przedstawień na korzyść i czystego z nich dochodu, jakoteż osobny spis dodatków należących się w tym miesiącu Zakładowi emerytury z wyszczególnieniem kwot i osób płacić mających, nakoniec złożyć do kasy tegoż Zakładu kwoty na rzecz funduszu emerytalnego w tymże miesiącu ściągnione (§. 3 *ad b* i *c*).

§. 19.

Gdyby przedsiębierca teatru nieczynił zadość obowiązkom temi ustawami na siebie włożonym, na ten czas do ich wypełnienia będzie mógł być zmuszonym przez Wydział Stanowy a to za pomocą odpowiednich władz sądowych, do których uczyni stosowne kroki także o wprowadzenie sekwestracyi na kasę i dochody teatru dla zaspokojenia należytości Zakładu emerytury.

§. 20.

Pensye przez przełożonego Zakładu przyznane, a przez Wydział Stanów galicyjskich potwierdzone, wypłacone będą przez oficyalistę Zakładu z końcem każdego miesiąca w ratach miesięcznych z dołu a to za kwitem pensyonistów lub ich spadkobierców.

§. 21.

Oficyalista Zakładu obowiązanym będzie zdawać przełożonemu Zakładu co kwartał rachunki. Rachunki te po sprawdzeniu przez przedsiębiercę przełożone będą Wydziałowi Stanowemu. Roczne rachunki sprawdzi ze swojej strony Wydział Stanowy, a znalazłszy je bez zarzutu, wyda przedsiębiercy *absolutorium*; gdyby okazały się z winy przedsiębiercy jakie niedobory, tedy tenże takowe wraz z procentem cztery od sta niezwłocznie do kasy Zakładu zwrócić powinien.

§. 22.

Oficyalista może robić wydatki tylko za szczególnem upoważnieniem przełożonego Zakładu. Asygnacya pensyi dla każdego członka Zakładu raz tylko wydaną zostanie, a oficyalista tak długo ją wypłacać ma, dopóki powyższa asygnacya odwołaną niebędzie.

§. 23.

Prawo zostania członkiem Zakładu emerytury i pobierania w czasie pensyi z tego Zakładu mieć będą tylko ci aktorowie i aktorki, którzy na mocy kontraktów przy polskim teatrze hr. Skarbka zostają. Wyjątkowo jednakże postanawia się, że także sufler i reżyser (techniczny dyrektor) polskiej sceny ze względu na ważność ich czynności do Zakładu emerytury przyjętemi być mogą, jeżeli się poddali warunkom dla członków emerytury przepisanym.

§. 24.

Ten tylko będzie miał prawo być przyjętym do Zakładu emerytury, kto przynajmniej przez rok jeden przy polskim teatrze hr. Skarbka jako aktor, aktorka, sufler lub reżyser zostawać będzie, i z tego czasu zaświadczenie dobrych obyczajów i gorliwości w wykonaniu obowiązków przez dyrekcyę wydane przedłoży. — Wszakże wyżposzczególnieni członkowie sceny polskiej uwolnieni być mają od roku próby, którzyby już przy scenie dłużej, aniželi przez rok jeden przed wyjściem w wykonanie Zakładu emerytury zostawali i wywiedli się świadectwem dopiero co wspomnionem.

§. 25.

Pensyę uzyska każdy członek Zakładu emerytury, który wsparcia tego dla podeszłego wieku, dla ułomności przez lekarza poświadczonej, a przez protomedyka stwierdzonej, lub dla widocznej, jednak niezawinionej niezdatności do dalszego przy scenie pozostania, potrzebować będzie. Członek Zakładu, któremu pensya z przyczyn wymienionych przez przełożonego Zakładu za przyzwoleniem Wydziału Stanów galicyjskich przyznaną będzie, ma dożywotnie pobierać, a to podług wymiaru ustanowionego w §. 33;

a) po dziesięcioletniej od przyjęcia do Zakładu liczyć się mającej służbie, trzecią część;

b) po dwudziestoletniej, połowę;

c) po dwudziestopięcioletniej służbie, dwie trzecie części;

d) po trzydziesto letniej służbie nakoniec, całą podług zasady w §. 33 dokładnie wyjaśnionej wyrachowaną kwotę.

§. 26.

Aby zaś wynagrodzić zasługi położone około polskiej sceny przez aktorów i aktorki jakoteż suflera i reżysera, którzy przed utworzeniem Zakładu emerytury przy tejże scenie tak w starym teatrze, jakoteż w teatrze hr. Skarbka czynnymi byli, (jednakże pod warunkiem, jeżeli obecnie przy rzeczonej scenie zostają, i do Zakładu emerytury przyjętymi będą) postanawia się, że:

a) jeżeli przeszło piętnaście lat służyli, piętnaście lat służby,

b) jeżeli niewięcej jak piętnaście, a niemniej jak dziesięć lat służby liczyli, dziesięć lat służby,

c) jeżeli niewięcej jak dziesięć lat, a niemniej jak pięć lat służyli, pięć lat służby, a nakoniec,

d) jeżeli mniej jak pięć lat służyli, cała ich służba, do ich dalszej od czasu utworzenia emerytury i ich przyjęcia do tego Zakładu rachować się mającej służby doliczonemi będą.

Mają jednak obowiązek swą dawniejszą na mocy kontraktu pełnioną służbę sposobem wiary godnym wykazać. Aktor wysłużywszy trzydzieści pięć lat, będzie miał prawo bezwarunkowo do pobierania przypadającej płacy wysłużonej i niebędzie mieć na dal obowiązku wysługiwania się scenie.

§. 27.

Każdy członek emerytury dostanie (po ukończonym roku próby) dekret przez przełożonego Zakładu wydany, i pieczęcią instytutu ztwierdzony. W tym dekrecie wyrażony będzie dzień, od którego czas służby do osiągnienia pensyi potrzebny, rachować się ma, a względnie dawniejszych aktorów w tymże dekrecie wyrazi się, ile lat podług §. 25 do tej służby doliczonemi będą. Rok próby zawsze dorachować należy (§. 24).

§. 28.

Gdyby który z członków emerytury mogący wykazać przynajmniej dziesięcioletnią do uzyskania pensyi potrzebną służbę, niemógł się zgodzić z przedsiębiercą sceny polskiej o dalsze przy tej scenie pozostanie, na ten czas obie strony zupełnie zdać się mają na wyrok Wydziału Stanów, który warunki dalszego kontraktu ułoży. Gdyby zaś rzeczony członek emerytury i tego kontraktu przyjąć niechciał i przy scenie polskiej na dal niezostał, wtedy traci prawo do pensyi i niemoże żądać oddania uczynionych do funduszu emerytury dopłat. Gdyby atoli taki aktor po niejakim czasie znowu przy tutejszej scenie polskiej się zaangażował, lata jego dawniejszej służby, przy wymierzyć się mającej na przyszłość emeryturze, doliczone mu będą. Zaś członek emerytury, niemogący jeszcze wykazać wspomnionej dziesięcioletniej służby, a niechcący na dal się zgodzić z przedsiębiercą wspomnionej sceny, będzie miał prawo żądać zwrócenia swych dopłat do funduszu emerytury uczynionych wraz z prowizyą po cztery od sta. Takiemu zaś aktorowi lub aktorce, na wypadek powtórnego zaangażowania się, dawniejsze lata służby przy kiedyś wymierzyć się mającej pensyi doliczone niebędą.

§. 29.

Członek Zakładu traci wszystkie przez przystąpienie do emerytury nabyte prawa, jako i wszelkie pretensye do uczynionych dopłat, jeżeli:

a) kontraktu niedotrzyma, lub się z przedsiębierstwem teatru w sposób dla niego szkodliwy sprzeciwiać, albo ogólnie złe i porządkowi przeciwne czynności popełniać i nieobyczajne życie prowadzić będzie, lub też

b) takich nieprawych czynów się dopuści, które podług austryackich karnych ustaw do zbrodni lub ciężkich policyjnych przekroczeń należą. Jednakże tylko Wydział Stanowy prawo mieć będzie rozstrzygnąć, czyli nieobyczajne życie, popełniona zbrodnia, albo policyjne przekroczenie, lub inna przyczyna utratę powyżej wspomnionych praw za sobą pociągać ma lub nie.

Na wypadek zachodzącej w tej mierze sprzeczności w zdaniach Wydziału Stanowego a przedsiębierstwa teatralnego służą przepisy §. 13 tych ustaw objęte.

§. 30.

Członkowie emerytury, którzy się do występywania na scenie niezdolnymi stali, mogą być pensyonowani, chociażby się o to nieubiegali, jeżeli się na to przedsiębierstwo teatru hr. Skarbka z Wydziałem stanów zgodzi.

§. 31.

Wszyscy członkowie sceny polskiej, którzy będą mieć prawo być przyjętymi do Zakładu emerytury i z tego prawa korzystać zechcą, muszą dnia pierwszego miesiąca — po złożonej deklaracyi (§. 41) następującego, składać poszczególnione dodatki do funduszu emerytury, jakoto:

a) członkowie, których gaża roczna niewynosi nad 600 złr. m. k., są obowiązani płacić od niej po cztery od sta, a to w miesięcznych ratach;

b) członkowie zaś, których roczna gaża 600 złr. m. k. przewyższa, będą od niej płacić po pięć od sta, również w miesięcznych ratach; nakoniec,

c) wszyscy członkowie Zakładu bez wyjątku i względu na ich roczną gażę, są obowiązani od czystego dochodu, który podług kontraktu z benefisów mieć będą, po cztery od sta, do kasy emerytury niezwłocznie zapłacić.

Rzeczone prowizye będą także opłacane od czynszu wolnego pomieszkania, który jako część gaży uważać należy.

Każdy do Zakładu emerytury należący członek obowiązany jest wywieść się u przełożonego kasy, z której gażę pobiera, kwitem kasy emerytalnej, iż należące się Zakładowi emerytalnemu dodatki z przedostatniego miesiąca uiścił; inaczej kasa teatralna potrąci z jegoż gaży całkowitą do końca przedostatniego miesiąca zachodzącą zaległość wraz z prowizyami zwłoki po cztery od sta liczyć się mającemi, i zwróci takowe kasie Zakładu emerytury (§. 18).

§. 32.

Pensyonistom w cudzem państwie mieszkającym, pensya płaconą niebędzie, dla tego obowiązani będą przy każdem odbieraniu pensyi przedłożyć oficyaliście Zakładu zaświadczenie proboszcza miejscowego, gdzie przemieszkują, które zwierzchność tameczna zatwierdzi.

§. 33.

Gaża, którą członek emerytury bez względu na honoraryum gry (Spielhonorar) lub inne korzyści od dyrekcyi sceny polskiej pobierał, będzie w miarę lat służby (§. 25) niniejszych ustaw służyć za podstawę do wymiaru pensyi, a to podług tej zasady, iż wzięte będzie ku temu celowi przecięcie gaży z tych pięciu bezpośrednio po sobie następujących lat, z których suma tych gaży największą się okaże.

Rzeczoną zasadę w wymiarze pensyi w ten sposób zastosować należy, iż:

Członkowie którzy podług powyższego pięcioletniego przecięcia rocznie 1500 złr. m. k. lub więcej jako gażę pobierali, tysiąc złr. m. k. rocznej pensyi otrzymają;

Ci zaś, którzy podług pięcioletniego przecięcia od 1000 złr. do 1500 złr. m. k. rocznie pobierali, tylko ośmset złr. m. k. rocznej pensyi dostaną;

Zaś inni, których roczna gaża w pięcioletniem przecięciu wyniesie od 500 złr. m. k. do 1000 złr. m. k., pięćset złr. m. k. rocznej pensyi mieć będą;

Ci nakoniec, którzy niewięcej jak 500 złr. m. k., niemniej zaś jak 300 złr. m. k. pobierali, będą trzysta złr. m. k., a którzy niżej 300 złr. m. k. pobierali, sto piędździesiąt złr. m. k. jako płacę wysłużoną pobierać będą.

§. 34.

Do gaży służącej rzeczonym sposobem za podstawę wymiaru pensyi, doliczonym będzie także czynsz pomieszkania, którego na mocy kontraktu bez opłaty używają.

§. 35.

Jeżeliby Dyrekcya teatru zmniejszyła gażę członka emerytury z powodu jego niedbałości w służbie, lub i z innych jakichkolwiek z jego winy pochodzących przyczyn, tedy bez względu na dawniejszą wyższą gażę, pensya podług późniejszej zmniejszonej płacy, rozumie się za przyzwoleniem Wydziału stanowego wymierzoną będzie.

§. 36.

Jeżeliby fundusz rezerwowy na zaspakajanie mnogich pensyi niewystarczał, tedy raty wszystkich pensyonistów stosunkowo zmniejszonemi będą, a chociażby kiedy fundusz rezerwowy znowu się powiększył, pensyoniści niebędą mieć prawa żądania, aby im odciągnięte kwoty zwróconemi zostały.

§. 37.

Wdowy i sieroty po zmarłym członku emerytury niebędą mogły żądać najmniejszego wsparcia ze strony Zakładu emerytury, i tylko w tym razie jeżeliby zmarły przez lat piędziesiąt do Zakładu emerytury należał, lub też, gdyby przed swoją śmiercią pensyi jeszcze niepobierał, będzie mógł przełożony emerytury z dozwoleniem Wydziału Stanowego pozostałej wdowie z łaski wsparcie udzielić, jeżeli taż:

a) nie jest sama członkiem Zakładu;

b) przynajmniej lat czterdzieści ma, i

c) brak majątku i zarobku jakoteż nienaganne obyczaje wiarygodnemi zaświadczeniami udowodni.

§. 38.

Pensya wdowie nadana niemoże wynosić więcej jak trzecią część pensyi, któraby się zmarłemu była należała.

§. 39.

Taż pensya na jeden tylko rok nadana być może, jednakże i po upłynieniu tego roku wolno będzie prosić na ręce przełożonego Zakładu o jej przedłużenie, a to z formalnościami §. 37 przepisanemi.

§. 40.

W razie, gdyby fundusz emerytury tak dalece pensyami był obciążony, iżby takowe podług §. 37 zmniejszonemi być musiały, tedy wymienione gracye wdów całkowicie ustaną.

§. 41.

Niniejsze ustawy Zakładu emerytury wszystkich członków Zakładu zarówno obowiązywać będą. Dla tego każdy z nich ma przyrzec przy odbieraniu swego dekretu przyjęcia, iż do ustaw tu wyrażonych stosować się chce; w tym celu sporządzi się osobna księga, do której deklaracya każdego aktora i każdego do przystąpienia do Zakładu emerytury prawo mającego członka z osobna własnoręcznie wpisaną będzie.

§. 42.

Gdyby z czasem niektóre zmiany niniejszych ustaw potrzebnemi się okazały, tedy członkowie Zakładu wtenczas tylko do przyjęcia tych odmian obowiązanymi będą, jeżeli przełożony zakładu potrzebę tychże Wydziałowi Stanowemu przedstawi i zyska jego potwierdzenie. Równie ma prawo Wydział Stanowy, uznawszy potrzebnemi zmiany jakie w ustawach, przedsiębiercę na tęż potrzebę uważnym uczynić i wezwać go do przedłożenia sobie projektu w tej mierze.

Ilnik. R. 1760, 1762, 1766, 1779 i 1792.

Król August III. oddaje Jakóbowi i Antoninie z Twarowskich Ilnickim i Bazylemu Ilnickiemu półtora łanu wójtostwa i pusty łan wolniczy w dożywotne używanie.

***August Trzeci** z Bożey łaski Król Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, | Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski, Czerniechowski a Dziedziczny Xiąże Saski y Elector. | Oznaymuiemy ninieyszym listem przywilciem Naszym wszem w obec y każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy. Iż maiąc wzgląd na | zasługi Urodzonych Jakuba y Bazylego Ilnickich Czerciowiczów Braci między sobą rodzonych, niegdy Urodzonego Eliasza Ilnickiego Czerciowicza | synów umyślilismy onym y Urodzoney Antoninie z Twarowskich, przerzeczonego Urodzonego Jakuba Ilnickiego małżonce, pułtora łanu woytowstwa | między miedzami z iedney Mażurczat a z drugiey strony Senentiat do granicy Ilniczka Ziemiańskiego bieżący y ciągnących się, tudzież łan wolni|czy pusty, w iedne strone iuż lasem zarosły, we wsi **Ilniku**[1]) Ekonomij Naszey Samborskiey leżące, po dobrowolney rezygnacyi żyiącego ieszcze Urodzonego | Jana Ilnickiego Czerciowicza stryia wyżey wyrażonych Jakoba y Bazylego Ilnickich* a post fata [2]) *wyżey rzeczonego Urodzonego Eliasza Ilnickiego do | dyspozycyi Naszey przypadłe, dać, nadać y konferować. Jakoż ninieyszym listem przywileiem Naszym daiemy, nadaiemu y konferuiemy, mocą ktore|go nadania wolni będą ciż Urodzeni Jakob |Ilnicki y Antonina z Twarowskich małżonkowie oraz Bazyli Ilnicki, woytowstwo pomienione z pustym* | ad praesens [3]) *wolnictwem podług dawnych ograniczeń y położenia używaniem y possessyą tak żyiącego iako y zmarłych donatyryuszow praktykowa|nych ze wszystkiemi przyległościami y przynależytościami, karczmą, młynem, powinnosciami od poddanych Naszych do tegoż woytostwa na|leżącemi y praktykowanemi, budynkami, budowlami, obszarami szabelnikowskim y blaszkowskim, polami, rolami, łonkami y wszy|stkiemi ogułem zdawna do tegoż woytowstwa przyległościami y przynależytościami, z wolnym wszelkich pożytków sobie wynaydowaniem trzy|mać, dzierżeć y używać tak wszyscy wraz do ostatniego życia ich kresu lub która osoba z nich dłużey żyć będzie, względem ktorego nadania y dożywocia przy|zwoite zdawna praktykowane* onera fundi[4]) *płacili y do skarbu Naszego corocznie importowali. Obiecuiemy też to Naszym y Nayiaśnieyszych Następcom | Naszych imieniem, iż przerzeczonych Urodzonych donataryuszow od spokoyney possessyi używania wyż mianowanego woytowstwa | nie oddalemy ani oddalenia mocy nikomu nie damy, lecz przy dożywotnim ich prawie zachowamy, co y Nayiasnieysi Następcy Nasi uczy|nią. Prawa Nasze Krolewskie, Rzeczy Pospolitey y Kosciola Swiętego Rzymskiego Katolickiego wcale y nienaruszenie zachowuiąc. Na co dla lepszey | wiary y wagi przywiley niniejszy ręką własną podpisawszy pieczęć Naszą wycisnąć roskazaliśmy. Dań w **Warszawie** dnia **XIII**[o] miesią|ca lutego roku Panskiego **MDCCLX**, panowania Naszego XXVII roku.*

Treść dokumentu w przypisku po prawej:

*Pułtora łanu woytowstwa y łan pusty wolniczy we wsi **Ilni|ku** Ekonomy Samborskiey po dobrowolney rezygnacyi Urodzonego | Jana y po zeysciu Urodzonego Eliasza Ilnickich Urodzonym | Jakubowi y Antoninie z Twarowskich małżonkom tudzież | Bazylemu Ilnickim* ad vitae tempora conferuntur. | [5])

Podpis z lewej:

***August** Rex*

Podpis pod przypiskiem:

Antoni z Głogowy Kossowski | Podskarbi Nad(worny) Koron(ny) mp.

Między podpisami wyciśnięta pieczęć pokojowa. Na odwrotnej stronie dokumentu znajdują się następujące napisy:

In Castro Premisliensi feria quarta post D(omi)n(i)cam Exaudi p(ro)x(im)a a(nn)o D(omi)ni 1760. Ad personalem oblationem G(enero)si Thomae Adami binominis ab Uroz Uruski privilegium hocce offi(ciu)m p(rae)sens castren(se) capit(aneale) Premislien(se) suscepit et induxit.

Productum in commissione S(acr)ae R(eg)iae Ma(jes)t(a)tis w **Ilniku** die 17. Septembris 1766 anno. P(etrus) C(elestinus) Zapolski Sup(remi) Th(esauri) S(acrae) R(egi)ae M(ajes)t(a)tis et Reip(ubli)cae Notarius Ejusdem S(acr)ae R(egi)ae M(ajes)t(a)tis Commissarius mp.

Productum in Commissione S(acr)ae R(egi)ae M(ajes)t(a)tis, Samboriae die 19. Augusti 1762. Jan Benjamin Steinhauser mp. S(acr)ae R(egi)ae M(ajes)t(a)tis Commissarius. Petrus Celestinus Zapolski S(acr)ae R(egi)ae M(ajesta)tis Commissarius mp.

Productum circa revisionem jurium in oeconomia Samborien(si) die 17. Junii 1766 a(nn)o w **Ilniku**. Tom(asz) Uruski mp.

Sub revisione jurium die 16. Augusti 1779. Johann Nep. Templ mp. Dom. Adm. Calcul.

Vidimatum per me die 6ta Septembris 1792. Jo. Beck mp. Cir. Proto.

W grodzie przemyślskim we środę po niedzieli szóstej po wielkiejnocy roku Pańskiego 1760. Na osobiste podanie Rodowitego Tomasza Adama dwu imion z Uroża Uruskiego obecny urząd grodzki starostwa przemyślskiego przyjął i wciągnął ten przywilej.

*Okazano na Komisyi Uświęconej Królewskiej Mości w **Ilniku** dnia 17. września 1760 roku. Piotr Celestyn Zapolski Pisarz najwyższego skarbu Uświęconej Królewskiej Mości i Rzeczypospolitej, tejże Królewskiej Mości Komisarz r. s.*

Okazano przed komisyą Uświęconej Królewskiej Mości w Samborze dnia 19. sierpnia 1762. Jan Benjamin Steinhauser r. s. Uświęconej Królewskiej Mości Komisarz. Piotr Celestyn Zapolski Uświęconej Królewskiej Mości Komisarz r. s.

*Przedłożono przy rozpoznawaniu praw w ekonomii samborskiej dnia 17. czerwca 1766 roku w **Ilniku**. Tomasz Uruski r. s.*

Podczas rozpoznawania praw dnia 16. sierpnia 1779. Jan Wep. Templ mp. Dom. Adm. Kalk.

Widymowałem dnia 6go września 1792. Jo. Beck obwodowy Protokolista.

Według oryginału. We Lwowie dnia 8. lutego 1856. r. Wolański Franciszek.

Przypiski:

1) Ilnik wieś leży u wlewu Ilnika do Stryja w Samborskiem i dzieli się na trzy części: królewską, zaporską i ziemiańską.
2) Znaczy: po skonie.
3) teraz.
4) ciężary gruntowe.
5) Na czas życia nadane są.

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowej.